

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Chronologiae Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustißimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

9. Quomodo anni legales sabbatici cum annis mundi congruant. ibid.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64340)

in Semita, sicut & annus 800. 1500. 2200. cæteri; recta sursum notati. At vero 100. est 4. in Semita; item 900. 1600. 2300. &c. Si datus annus fuerit expansus, queratur ad latus tabellæ, & recta procedatur vsq; ad areolam quæ est sub numero collecto, proximè minori: ibi enim in angulo communi notatur annus Semitæ. Ex. ca. annus 101. est 3. Semitæ, annus 102. est quartus &c. 203. est sabbaticus: prout alibi de Aureo numero latius dictum.

4. Si detur annus aliquis æræ mundi Iudaicæ, aut Periodi Iulianæ, hæc tabella annos Sabbaticos, modo iam explicato, nulla facta vel additione, vel subtractione fideliter exhibebit.

5. Hæc tabella seruiet æræ mundi Græcæ si duo adijciantur. Exempli causa, anno primo æræ Græcæ in autumno cœptus fuisset annus; Semitæ, anno centesimo, quartus; ducentesimo, sextus; trecentesimo, primus &c. Idem est de æra Christi vulgari; nêpe si ad annos Semitæ hic repertos, 2. addantur, habebitur annus Semitæ, qui dato Christi anno exoritur in autumno. v.g. anno Christi 28. inijt. anno 400. incepit annus Semitæ; anno Christi 500. quintus. anno 1631. quartus &c.

6. Sicuti autem hæc tabella ostendit annos Semitæ: ita & ferias dierum. v.g. Si primus dies est feria prima; centesimus incidet in feriam 2. sicuti & 800. 1500. &c. ducentesimus in feriam 4. trecentesimus in 6. &c. Si vero primus dies fuerit feria 2. ad feriam hic repertam addatur 1. si primus dies fuerit feria 3. addatur 2. & sic de reliquis. Vide q. seq. num. 4.

QVÆSTIO II.

Quomodo anni legales Sabbatici cum annis mundi congruant.

1. **Q**uæritur hic, utrum anni Sabbatici legales penitus congruant, cum annis septimis ab Orbe condito supputatis, ita ut ad inquirendos Semitæ annos perinde rationes valeant, siue anni ab Orbe condito, siue à sabbaticorum exordio, in 7. diuidantur: an vero ordo sabbaticorum legalium peculiare habeat primordium. Priorem partem tuentur Scaliger, Caluſius, pauci; alij: imò sine suas supputationes probare nituntur, quibus fit, ut absolutis ab origine mundi Sabbaticorum & iubilæorum annorum periodis, pari passu ineamt iubilæi & sabbatici legales. Et confirmant primo, ex æra mundi Iudaica, quæ annos Sabbaticos exhibet, facta illorum annorum per 7. diuisione. Secundo, à simili: sicuti enim feriæ hebdomadaræ, per legem veterem non sunt turbatæ; ita, inquit, ab Orbis conditu, anni Iubilæi & sabbatici ferie non interrupta semper effluxerunt.

2. Hæc tamen solido carere fundamêto docet cõmunis Chronologorũ praxis, qui de ista annorũ mundi cum legalibus harmonia parum solliciti, tẽpora & æras suas ad scitis aliunde firmamẽtis propugnãt. Æra mũdi Iudaica equo bre-

Dd 2 uior

P.
Philippi

Chronologia
Testamenti

A. IV

17

Statu 9.

Opinio.

Refutatur.

nior est, neque tam ad iustum annorum numerum inueniendum, quam ad eos varios more Iudaico repetendos. excogitata est, sicut & æra Christi. Sed non est eadem ratio hebdomadis dierum, quæ annorum: feriarum enim regularum hebdomadam in vsu, semper & apud omnes nationes fuerunt, & dies Solis, Lunæ, Martis, &c. suum ordinem retinerent: Anni vero laboris nec ante legem Mosaicam, nec nisi apud Hebræos locum habuerunt, quæ infra notabo, de anno mundi, quo Hebræi in terram promissionis ingressi sunt, & colliges paucos authores id egisse, ut anni sabbatici & Iubilæi 1. s. cum annis mundi sabbaticis & Iubilæis congruerent.

*Opinio
Aulicorum.*

3. Equidem sic annos à mundi creatione computari, ut annus primus mundi concurreret cum anno primo semitæ, ab initio veris usque ad autumnum ab autumno verò cum anno secundo: cum nihil minus, quam hanc concordiam intendere. Quo fit ut tabula prima Sabbatica ex mea opus ostendat annos mundi sabbaticos desinentes, v.g. anno primo mundi incipit est in autumno primus in ordine sabbaticorum: anno mundi 1000. est annus 2. semitæ mundialis: anno mundi 700. expirauit Sabbaticus mundialis.

*De annis
mundi.*

4. Beneficio autem prædictæ tabellæ sine mora & labore intelligere anni sint naturales Sabbatici, hoc est, à mundi primordio computati, & modo Sabbaticis legalibus congruant, v.g. Peraius annum primum sabbaticum cum legalem componit cum anno mundi 2504. cui in tabella respondet 5. Semitæ: atque ita ex Peraij sententia biennio distant anni legales Sabbatici mundanis siue naturalibus, ut ipse disertè monet, lib. 9. cap. 26. sub fine.

5. Salius anno mundi 2590. num. 1. signat annum primum sabbaticum qui in prædicta tabella est 7. Sic author iste sine varietate annos sabbaticos legales subiungit naturalibus. Quo fit ut ex Salius supputatione si pro aliquo anno vel ab Orbe condito, vel ab ingressu in terram (ubi figitur caput sabbaticorum) mox præcedens tabula ostendat quousque sit in Hebdomadæ si iusta sunt illius ratiocinia.

6. Bucholcerus an. mundi 2507. notat primum annum Sabbaticum. Ergo ex eius supputatione annis mundi vnitas detrahenda est, ut anni habeantur. Si enim per 7. diuidantur 2507. remanebit 1. quod ipsum est præcedentis tabellæ vsus, quæ annos Semitæ exhibet vnitate maiores, quæ Bucholceri computus in annis mundi.

*Initium
Semitæ.*

Ego vero probabilius existimo annorum Sabbaticorum legalium siue annum primum Semitæ ex legis Mosaicæ præscripto inisse anno ingressu in terram, qui ex meo computo fuit à prima rerum molitione sabbaticus naturalis. Sic tum annis mundi, tum annis ab ingressu in terram

vnitatem adijcio, vt extabellâ præcedenti Sabbaticos legales inceptos deprehendam, v.g. pro anno primo mundi, vel in terram ingressus, quæro secundum pro 99. quæro 100. pro 100. inuestigo 101. vt habeam annos Semitæ legales in unte: vt autem eliciam completos, ad numeros in præcedenti tabulâ repositos nec addo, nec inde quicquam tollo.

QVÆSTIO III.

De annis Sabbaticis in scriptura expressis.

1. PRIMUS Scripturæ locus, qui pro Sabbaticis adduci solet est 4. Reg. 19. v. 29. vbi Isaias Regem Ezechiam his verbis alloquitur: *comede hoc anno, quæ reperens, in secundo autem anno, quæ sponte nascuntur: porro in tertio anno, seminate & mense.* Eadem reperuntur Isaiæ 7. v. 30. Vnde Scaliger colligit annum 1. Ezechia fuisse Sabbaticum: cui assentitur in primis Sethus Caluissius Scaligeri discipulus, vel vt à Pavvel nominatur, Amanuensis, quicquid aliqui dicant, qui forte tertiam editionem Caluissij non viderunt. Sed reclamant Petauius lib. 9. cap. 25. cum ijs, qui vno anno vastatam putant Iudæam ab Assyrijs, anno secundo boues & aratoria instrumenta defuisse, ac proinde ante annum tertium nec messem nec messem fuisse. Aliqui vt Theodorus censent, duobus annis terram Iuda prædæ Assyriorum expositam fuisse, ideoque (nulla anni sabbatici mentione facta) anno demum tertio feri potuisse. Agi hic de anno sabbatico disertè negant Sanctius & alij nonnulli. Ea verba ad sabbaticum trahit Paludanus tract. 3. Chron. cap. 7. §. 8. sed anno 17. Ezechia adaptat, annos sabbaticos ab ingressu in terram deducit, ita vt quinquagesimus fuerit iubilæus, & sequens primus in Semita.

2. Secundus locus est Ieremiæ 28. v. 1. *Factum est in anno illo in principio regni iuda, in anno quarto in mense quinto, &c.* Vbi significari videtur initium regni Sedecia: incidisse in annum 4. annalis hebdomadæ: Ita hunc locum interpretatur Cornelius Varablus, Scaliger: id autem negant Petauius & Paludanus, qui principium regni Sedecia: in annum 2. Semitæ rejiciunt. Alij vt Christophorus a Castro & Caspar Sanctius hæc verba: *factum est in anno illo, in principio Sedecia: regni Iuda,* capiti præcedenti adnectunt, illa vero: *in anno quarto,* referunt ad initium cap. sequentis, à quibus verbis caput 28. auspiciantur septuaginta, S. Hieronymus, Theodorus, Rabanus, S. Thomas, quod probabile asserit Petauius. At verò Eyranus & Maldonatus aiunt annum 4. cuius hic fit mentio, esse 4. regni Sedecia:, dici tamen principium, quia non erat media pars annorum quibus ille regnavit.

3. Tertius locus est Ieremiæ 34. v. 8. vnde Scaliger infert annum vndecimum Sedecia: fuisse sabbaticum: Petauius & Paludanus decimum. Nabuchodon-

Dd. 3

601

P. Philippi

Chronologia
Testamenti

A. IV

17